

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๕๔

วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (นายอนันต์ คงจันทร์) ในคดีหมายเลขคำที่ ฟ.๑/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ที่ ๑ อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒ และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ที่ ๓ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด เนื่องด้วยผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ถูกต้องและทุจริต ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วมีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากชี้มูลว่า ผู้ฟ้องคดีมีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงจึงส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่ง

- ๒ -

ดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า มติ คำสั่ง และคำวินิจฉัยดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดเพิกถอนมติ คำสั่ง และคำวินิจฉัยนั้น และได้แย้งว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เนื่องจาก มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ใช้บังคับกับกรณีของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือน แต่มาตรา ๙๒ วรรคสอง ซึ่งใช้บังคับกับกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง หรือ ข้าราชการอัยการ กลับให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและความเห็นไปยังประธาน คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองสูงสุด และประธาน คณะกรรมการอัยการ และให้คณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการเพียงแต่ส่งรายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบภายในสิบห้าวันเท่านั้น และมาตรา ๙๒ วรรคสาม ซึ่งใช้บังคับกับกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มี กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีมติ ก็เพียงแต่ส่งรายงานและ ความเห็น ไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ผู้ฟ้องคดีจึงเห็นว่า มาตรา ๙๒ เป็นการเลือกปฏิบัติ เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง และวรรคสาม ก็เป็นข้าราชการเหมือนกันกับผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือน ซึ่งขณะเกิดเหตุและ ก่อนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีมติ ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับอยู่แล้ว ตามลำดับ แต่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกมาบังคับให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงโทษแทนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ซึ่งถือเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและมีความเชี่ยวชาญเรื่องที่ดินได้พิจารณาความผิด เพียงระดับโทษเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีมายัง ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ และมาตรา ๙๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่

- ๓ -

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดจะต้องใช้บังคับกับคดีนี้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องมีประเด็นโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดจะต้องใช้บทบัญญัตินี้มาบังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๓) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย และแม้ตามคำร้องจะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเพียงประเด็นดังกล่าวเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาของคำร้องซึ่งโต้แย้งว่าบทบัญญัตินี้มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติแก่ผู้ฟ้องคดี กรณีจึงพอฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีประสงค์จะโต้แย้งว่าบทบัญญัตินี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ด้วย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ถูกโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองและรับรองว่าการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และการจำกัด

- ๔ -

สิทธิและเสรีภาพจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ โดยกฎหมายดังกล่าว ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคล หนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยความเสมอภาคที่รับรองว่าบุคคลย่อมเสมอกัน ในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อ บุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทาง ภายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา อบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ และ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและ วินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐๑ มาตรา ๓๐๒ มาตรา ๓๒๕ และมาตรา ๓๓๑ เพื่อบัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่มุ่งเน้นการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ด้วยการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

- ๕ -

มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ นั้น เป็นบทบัญญัติในหมวด ๘ ว่าด้วยการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนข้อเท็จจริงกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม แล้วมีมติว่ามีมูลความผิดทางวินัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ (๑) โดยมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี วรรคสอง บัญญัติให้ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ โดยเร็ว โดยให้ถือเอารายงานและเอกสารของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้วให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

- ๖ -

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดวินัย และ
วรรคสาม บัญญัติให้ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย
เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวได้กระทำผิดในเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ประธาน
กรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปยัง
ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ส่วนมาตรา ๕๑
บัญญัติให้เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่งและวรรคสามแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณา ลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้ผู้บังคับบัญชา
หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายใน
สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง และมาตรา ๕๔ บัญญัติกรณีผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
ถอดถอนผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๕๑ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือกฎหมายตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงาน
บุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ

เห็นได้ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๒ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางวินัย โดยวรรคหนึ่งใช้บังคับ
กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง หรือ
ข้าราชการอัยการ และมีกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่รัฐ
นั้นอยู่แล้ว โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้
ไต่สวนและวินิจฉัยและมีมติว่ามีมูลความผิดทางวินัยแล้ว มีผลทางกฎหมายต่อการดำเนินการทางวินัย
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่มุ่งเน้นให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นกลไกในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพื่อป้องกันและปราบปราม
การทุจริตซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ส่วนมาตรา ๕๒ วรรคสองนั้น ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา

- ๓ -

ซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง หรือข้าราชการอัยการ โดยหลักเกณฑ์การพิจารณาโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มนี้แม้จะมีความแตกต่างจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แต่ก็เป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง และข้าราชการอัยการ มีความเป็นอิสระตามลักษณะของภารกิจซึ่งมีความจำเป็นและเพื่อให้เกิดความเหมาะสม กล่าวคือ เพื่อให้ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมและข้าราชการตุลาการศาลปกครอง สามารถพิจารณาพิพากษาอรรถคดีอย่างมีอิสระเป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๐ และมาตรา ๒๒๔ ที่ได้บัญญัติให้การลงโทษผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมและตุลาการในศาลปกครอง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมและคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองแล้วแต่กรณี อันเป็นการรับรองหลักประกันความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการไว้ และเพื่อให้ข้าราชการอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ส่วนมาตรา ๕๒ วรรคสามนั้น ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ บัญญัตินิยามคำว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้อย่างครอบคลุมทุกประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีการใช้อำนาจรัฐ และยังมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้มีกระบวนการที่จะดำเนินการในลักษณะเป็นการลงโทษอีกรูปแบบหนึ่ง เช่น ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง บทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์เพื่อรองรับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถเข้าไปดำเนินการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อย่างครอบคลุมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนั่นเอง

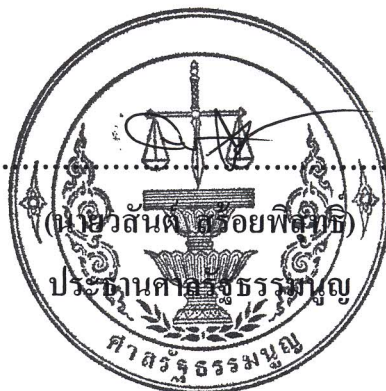

- ๘ -

สำหรับมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ นั้น เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย และกำหนดให้เป็นความผิดวินัยหรือกฎหมายกรณีผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเลย ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๕๓ โดยเป็นบทบัญญัติที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการพิจารณาโทษทางวินัยตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเร็ว เพื่อให้มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสภาพบังคับและมีผลทางกฎหมายต่อการดำเนินการทางวินัยอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ จึงเป็นบทบัญญัติที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจสอบเจ้าหน้าที่รัฐของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) โดยเป็นมาตรการที่มีความจำเป็นต้องบัญญัติขึ้นเพื่อให้การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของคณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและเหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท โดยกฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ แต่อย่างใด ดังนั้น คำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

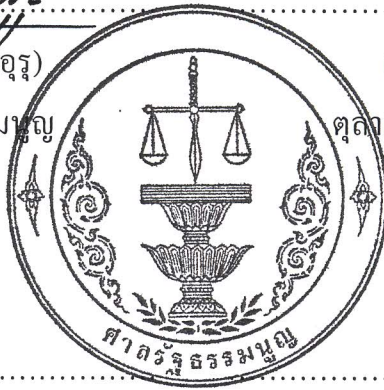
(คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๕๕)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอรู)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ